

Polityka państwa utrudnia wykorzystanie funduszy unijnych przez przedsiębiorców

Centralizacja decyzji dotyczących funduszy unijnych oraz monopol państwa na zarządzanie nimi a także brak dialogu w sprawie wykorzystania tych środków grożą niepełnym wykorzystaniem pieniędzy przeznaczonych na rozwój gospodarczy.

W opinii środowiska przedsiębiorców obecnie nie ma odpowiedniego dialogu społecznego nt. systemu wdrażania i wykorzystywania środków pochodzących z Funduszy Strukturalnych. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych wraz z Instytutem Badań nad Gospodarką Rynkową postulują przeniesienie debaty nt. Funduszy Strukturalnych na forum Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych oraz wnioskuje o utworzenie stałego zespołu roboczego w ramach Komisji, celem udziału partnerów społecznych i niezależnych ekspertów w odpowiednim wykorzystaniu środków pochodzących z Funduszy Strukturalnych.

Odpowiedzialność za zakontraktowanie środków przeznaczonych dla przedsiębiorców do dnia 31 grudnia 2006 r. i ich wydatkowanie do dnia 31 grudnia 2008 r. spoczywa na organach administracji rządowej (Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej oraz agencje: PARP, ARP, NFOŚ itp). PKPP i IBnGR obawiają się, iż w związku z tym fundusze mogą nie zostać w pełni wykorzystane w tak krótkim okresie.

PKPP i IBnGR przeciwstawiają się centralizacji decyzyjnej przez PARP, oraz sprzeciwiają się pozbawieniu podmiotów regionalnych ich roli merytorycznej we wdrażaniu funduszy strukturalnych. Proponujemy uwzględnić w nowej Ustawie o PARP możliwość delegowania funkcji instytucji wdrażającej na inne podmioty.

Na poziomie centralnym w większości Komitetów Sterujących i Monitorujących proporcja partnerów społecznych w stosunku do przedstawicieli administracji publicznej jest zachwiana. Komitety są zdominowane przez przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej. Na poziomie regionalnym nie ma jasnych zasad udziału, pomimo że MGPIPS zaleca dążenie do proporcji istniejących w Komisji Trójstronnej. Proponujemy odwzorowanie składu Komitetów na zasadach przyjętych przez Komisję Trójstronną oraz określenie i egzekwowanie podobnych zasad na poziomie regionów.

Trwają prace nad projektem Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013. Mając na względzie mankamenty obecnie wdrażanego NPR, organizacje przedsiębiorców i niezależnych ekspertów domagają się udziału w przygotowaniu tego podstawowego dla długookresowego rozwoju gospodarczego dokumentu na wszystkich etapach prac nad nim. Tym bardziej, że czasu pozostało niewiele.

Z raportu Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową i Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Przedsiębiorca w funduszach strukturalnych” wynika, że:

- Nie rzeczywiste potrzeby przedsiębiorców a wymogi formalne były najważniejszym odniesieniem przy kształtowaniu programów wsparcia.
- Nadmierne skomplikowanie systemu wdrażania wynika z podziału kompetencji (centralizacja) i jest również efektem zawilóści samego Narodowego Planu Rozwoju. Przejawia się to m.in. w:
  - niedostatecznej priorytetyzacji i niedostatku jasnego stawiania dylematów (NPR próbuje rozwiązać wszystkie problemy rozwojowe naraz);
  - podejmowaniu ostatecznych decyzji dotyczących wniosków przedsiębiorców (a będzie ich kilkadziesiąt tysięcy) w Warszawie. Regionalne instytucje finansujące (po jednej w każdym z 16-tu województw) będą spełniać jedynie rolę doręczycieli.
- Obecny system z punktu widzenia obsługujących go podmiotów (a nie przedsiębiorstw) narażony jest na wiele ryzyk. Do najważniejszych zaliczyć należy:
  - ryzyko psucia rynku przez „wpompowanie” zbyt dużych środków do sektora otoczenia biznesu (firmy dotychczas świadczące usługi doradcze i konsultingowe mogą nie wytrzymać konkurencji ze strony firm objętych wsparciem);
  - ryzyko korupcji przez upolitycznienie systemu oceny projektów w podległym marszałkom Regionalnym Instytucjom Finansującym;
  - ryzyko przeciążenia Centrum i znacznego wydłużenia procesu podejmowania decyzji (a dla przedsiębiorcy czas ma równie duże znaczenie jak i wysokość wsparcia, bo może decydować o sukcesie gospodarczym).

Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych

Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową

Warszawa, 5 maja 2004 r.